

ZGFORUM

**Europske
nagrade za
urbanističko
i prostorno
planiranje
za 2010 i 2012. godinu**

Impressum

Izdavač

Grad Zagreb, Gradski ured
za strategijsko planiranje i razvoj Grada
a Zagreb, Ulica Republike Austrije 18
e strategija@zagreb.hr
t 01 / 610-1840
f 01 / 610-1881

Za izdavača

Jadranka Veselić Bruvo, Pročelnica

Naklada

600 primjeraka

Suradnici

Zoran Hebar, Sandra Jakopec

Stručna podrška

Sonja Sočivica

Koncept i oblikovanje

Zoran Đukić, Jan Pavlović

Tipografija

Nikola Đurek, Typonine
Kris Sowersby, Village Fonts

Zagreb, lipanj 2013.

Osobna karta ureda

Temeljni ciljevi osnivanja Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj grada u ljeto 2005. ujedno predstavljaju i dio središnjih tema kojima se Ured od svog osnutka bavi. To su predlaganje strategijskih odluka o razvoju Grada, predlaganje i provođenje partnerskih projekata s regijama, drugim partnerima u Hrvatskoj, stranim partnerima, privatnim investitorima i znanstvenim institucijama, zastupajući u svojem djelovanju sustavno javni interes Grada. Uz to, Ured se bavi valorizacijom, studiranjem i programskim studijama Gradu nedostajućih temeljnih sadržaja urbane infrastrukture, valorizacijom potencijala prostora u vlasništvu Grada, te prostora posebno važnih za urbani identitet Zagreba. Reorganizacijom Ureda u travnju 2008. i srpnju 2009. teme kojima se Ured bavi znatno su proširene uključivanjem cijelog niza nadležnosti iz područja koordinacije i poticanja regionalnog razvoja i razvojnih projekata, dio čega je i izrada ZagrebPlan-a, tj. Razvojne strategije Grada, zatim iz širokog područja infrastrukture prostornih podataka, statistike i demografije. Time je na odgovarajući način logično zaokružena nadležnost Ureda. Ured je organiziran u slijedeće ustrojstvene jedinice:

- ✎ Odjel za strategijsko planiranje,
- ✎ Odjel za koordinaciju i praćenje provedbe strategijskih odluka, planova i projekata,
- ✎ Odjel za pripremu i provedbu regionalnihi međunarodnih projekata,
- ✎ Odjel za prezentaciju projekata (ZgForum)
- ✎ Odjel za prostorne informacije i istraživanja,
- ✎ Odjel za statistiku,
- ✎ Odjel za demografiju,

u kojima se, s ciljem sinergije rada, koordinirano i kroz međusobnu suradnju obavljaju povjereni poslovi.

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada

A Zagreb, Ulica Republike Austrije 18
E strategija@zagreb.hr
T 01 / 610-1840 **F** 01 / 610-1881

2

/

3

Udruga hrvatskih urbanista

Udruga hrvatskih urbanista (UHU) osnovana je 2008. godine kao udruženje pravnih osoba ovlaštenih za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja – prostornih planera. Od 2011. UHU je punopravna članica europskog udruženja prostornih planera European Council of Spatial Planners – Conseil européen des urbanistes (ECTP-CEU) koje okuplja 25 stručnih udruga iz 23 europske zemlje sa sjedištem u Bruxellesu.

ECTP-CEU osnovan je 1985. godine te predstavlja krovno europsko udruženje prostornih planera UHU kao članica krovnog europskog udruženja prostornih planera (ECTP-CEU) sa europskim kolegama unaprjeđuje metodologiju prostornog planiranja te kontinuirano prati sustav prostornog planiranja na području cijele Europe.

ECTP-CEU postavlja standarde obrazovanja i ponašanja za planiranje struci, upušta se u dijalog s lokalnim i državnim tijelima te tijelima EU, prepoznaje i nagrađuje primjere dobrog planiranja diljem Europe.

Danas članovi UHU mogu postati i fizičke osobe koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja u pravnoj osobi, u nadležnim državnim, regionalnim ili lokalnim tijelima i upravama te ukoliko se bave ili su se bavile poslovima prostornog uređenja u obrazovnom sustavu i znanstvenim institucijama.

**Dominique Lancrenon, ►
predsjednica ECTP-CEU
i Marek Wozniak, Predsjednik
COTER Committee of the Regions**

O izložbi

Udruga hrvatskih urbanista (UHU) u suradnji sa Gradskim uredom za strategijsko planiranje organizira 19. lipnja 2013. razgovor o budućnosti hrvatskog urbanizma u Europskoj uniji. Tim povodom otvoriti će se i izložba radova pristiglih iz zemalja članica ECTP-CEU 2012. godine te radova koji su nagrađeni 2010. godine.

ECTP-CEU od 1990. godine organizira svake dvije godine dodjelu europske nagrade za urbanističko i regionalno planiranje.

Na godišnjoj Skupštini ECTP-a u prostorijama i uz podršku Vijeća regija EU održanoj u Bruxellesu u prosincu 2012. g. bila je priređena izložba radova pristiglih na natječaj za tu godinu.

Hrvatska je prva zemlja u kojoj će radovi pristigli 2012. kao i oni nagrađeni 2010. biti izloženi.

Nagrađeni radovi iz 2010. su odabrani među tada pristiglih 29 radova iz 13 zemalja. To su sljedeći radovi:

- /// Francuska: Ville de Genève - Projet d'agglomération franco-valdo-genevois
- /// Italija: Progetto Po – Plans, programmes and projects for the protection and enhancement of the Po River in Piedmont
- /// Velika Britanija: Liverpool One – Regeneration, Renewal, Reinvention
- /// Italija: Torino – the Town Plan. The linear centrality of the central spine
- /// Španjolska: Transformation plan of La Mina neighbourhood in the Barcelona conurbation

2010 godine priznanja su dodijeljena radovima:

- /// Nizozemska: Heerhugowaard – the City of the Sun
- /// Mađarska: Nagykanizsa – linking urban spaces
- /// Belgija: Promenade Verte Région Bruxelles-Capitale

Nakon izložbe u Zagrebu, nagrađeni radovi za 2012. godinu biti će izloženi na idućoj Skupštini ECTP-CEU u rujnu u Cascaisu u Portugalu, gdje će

◀ **Otvorenje izložbe u Vijeću Regija**

se od 19. do 21. rujna 2013. održati i X Biennale europskih gradova i planera.

Ciljevi dodjele ovih nagrada su:

- /// prikazivanje javnosti i struci uspješne i inovativne planske projekte koji omogućuju poboljšanje kvalitete života europskih stanovnika;
- /// promocija ideja i vizija ECTP-CEU o budućnosti europskih gradova i regija, kao primjena nove Atenske povelje, a radi promocije održivog razvitka;
- /// ilustracija raznolikosti i širine današnjih planerskih aktivnosti u regeneraciji urbanih i drugih područja, ekonomičnosti, korištenju slobodnog vremena, upravljanja prometom kao i promocija ekonomske i socijalne kohezije te očuvanju kulturnog identiteta;
- /// pokazivanje prednosti planskog procesa u kojem sudjeluju planeri i korisnici prostora, nositelji razvoja, razvojne agencije, lokalna vlast, čime se stvara sinergijski učinak koji ima za rezultat veće koristi od procesa planiranja;
- /// ilustracija koncepta teritorijalne kohezije te prikaz kako planeri i drugi sudionici u urbanizmu i prostornom planiranju mogu rješavati probleme u sve povezanijem svijetu.

Na izložbi je za 2012. prikazano 18 od 19 radova pristiglih iz 10 zemalja od 25 čija udruženja su članice ECTP-a.

Radovi su:

- /// Hrvatska, Zagreb, Španjolsko – Oranice
- /// Španjolska, Prau program
- /// Španjolska, PMC Proyecto Madrid Centro
- /// Češka Republika, Teatrum Mundi
- /// Irska, The Peace Bridge
- /// Slovačka, 4D Park Nitra
- /// Češka Republika, Uherske Hradiste
- /// Slovačka, Updating the Local System of Ecological Stability of Trnava
- /// Češka Republika, Sumava
- /// Belgija, Anciennes sucreries Genappe
- /// Belgija, Quartiers Durables
- /// Belgija, Une autre échelle pour t – Europolis
- /// Francuska, Rennes/Le Blosne
- /// Francuska, Commune de Plessis–Robinson – La cité Jardines

- /// Francuska, Vision stratégique de l'InterSCoT de l'aire urbaine de Toulouse
- /// Belgija, Fort Lillo
- /// Slovenija, City of Ljubljana
- /// Mađarska, Pecs centre
- /// Velika Britanija, Great fen Masterplan, Huntingdonshire, Cambridgeshire

Ocjenjivački sud dodjelio je 2. nagrade radovima:

- /// Španjolska, PMC Proyecto Madrid Centro
- /// Francuska, Commune de Plessis–Robinson – La cité Jardines

kao i 3 priznanja radovima:

- /// Belgija, Fort Lillo
- /// Irska, The Peace Bridge
- /// Španjolska, Prau program

Tiskani originalni katalozi, u kojima su prikazani nagrađeni radovi sa izložbe u Bruxellesu, dostupni su na engleskom i francuskom jeziku, a mogu se dobiti i u elektronskom obliku.

<http://www.ceu-ectp.eu/images/stories/awards/ECTP-CEU-Awards-2012.pdf>

▲ Ocjenjivački sud za 2012. godinu

- /// **João Texeira**, Associação dos Urbanistas Portugueses (AUP), Portugal
- /// **Vladan Djocic**, Udruženje urbanista Srbije (UIUS), Serbia
- /// **Philip Jones**, Irish Planning Institute (IPI), Ireland
- /// **Joris Scheers**, Vlaamse vereniging voor ruimte & planning (VRP), Belgium
- /// **Alain Hutchinson**, Deputy Secretary, Brussels Parliament, predstavnik Committee of the Regions (nedostaje na fotografiji)
- /// **Petter Wiberg**, Forum for Kommunale Planleggere (FKP), Norway, Jury Chair

Proyecto Madrid Centro

Central Madrid Project (Španjolska)

Prof. José Mª Ezquiga Domínguez, Prof. Juan Herreros, Prof. Salvador Perez Arroyo. Ezquiaga Arquitectura, Sociedad y Territorio S.L.

Projekt predstavlja dugoročnu strategiju regeneracije i revitalizacije centralnog dijela Madrida. Smanjenjem prometa i osiguravanjem poteza zelenila uz poštivanje izvorne topografije i kulturne baštine postignuta je zaokružena funkcionalna cjelina koja osim stanovanja sadrži i poslovne građevine (posebice inovativnih djelatnosti) te javne i društvene građevine (školske, kulturne, znanstvene,...). Prilikom planiranja sadržaja uzete su u obzir potrebe lokalne zajednice te je prepoznata važnost transparentnosti, fleksibilnosti, suradnje na institucionalnoj razini, ali i participacija civilnog društva.

Žiri je posebno pohvalio način na koji su autori rada uspješno povezali šire područje sa predmetnim zahvatom te inovativnim pristupom obradili teme koje su posljedica klimatskih promjena preko funkcioniranja centra metropole pa do problema svakodnevice u jednoj maloj sredini.

Jedna od dvije jednakovrijedne prve nagrade

The Garden City / La Cité Jardin

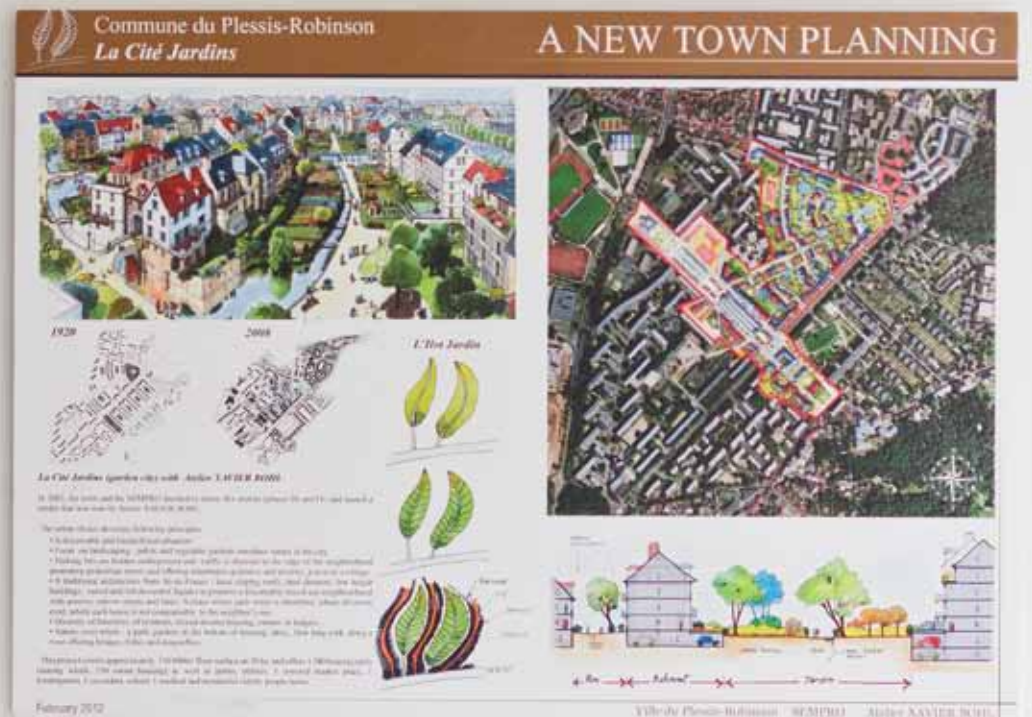
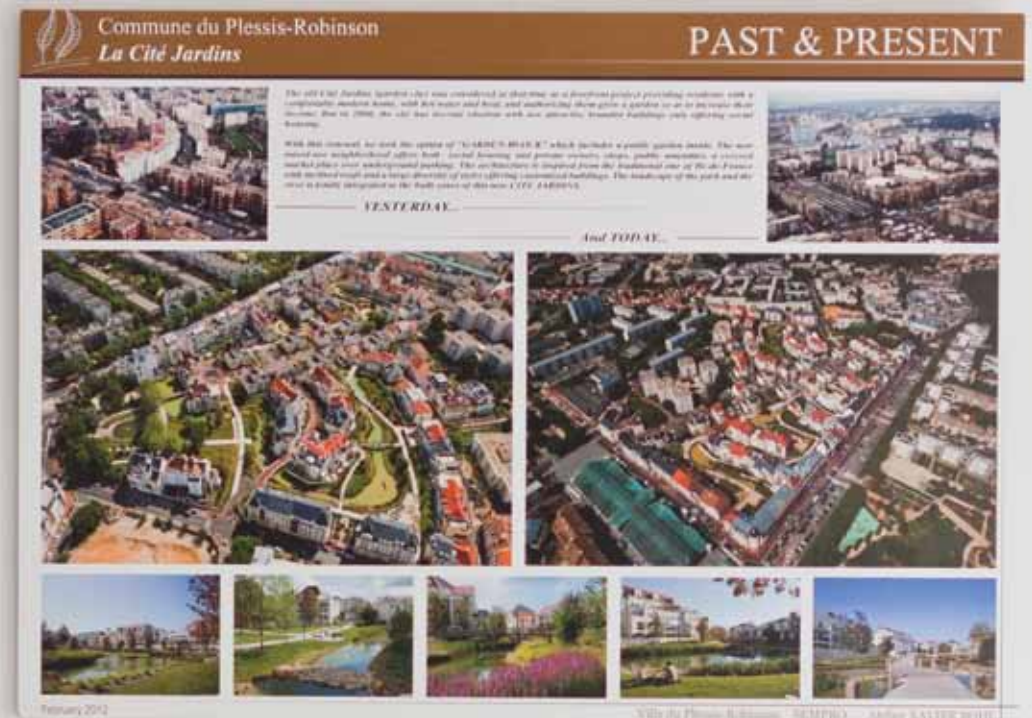
Jardin Plessis Robinson (France)

Xavier Bohl –
Atelier Xavier Bohl

Na matrici vrtnog grada iz 1930. godine 2000. godine nakon provedenog natječaja planiran je suvremeni vrtni grad. Nekvalitetna, nefunkcionalna i nepopularna socijalna izgradnja zamijenjena je suvremenim građevinama, građenim sa tradicionalnim elementima oblikovanja u hortikulturno uređenom okolišu. Poseban naglasak dan je vodenim površinama. 20% stambenog fonda planirano je za socijalnu stanogradnju, a planirani su i stanovi za starije i osobe sa posebnim potrebama. Prostor je osmišljen tako da zadovoljava potrebe svih kategorija stanovništva, tako da unutar obuhvata možemo naći urbane vrtove za proizvodnju hrane od kojih su neki od njih stari i po 30 godina. Mješovitom namjenom koja uključuje poslovne, rezidencijalne i javne sadržaje uz zagovaranje socijalnih razlika stvorena 'zajednica različitosti' te je još jednom prepoznata važnost lokalne zajednice.

Jedna od dvije
jednakovrijedne
prve nagrade

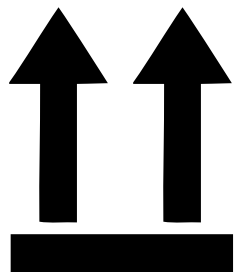

Port Lillo Masterplan

(Belgium)

David Verhoestraete —
CLUSTER Landscape and
Urbanism, in cooperation
with Grontmij Belgium

Fortifikacija Lillo je zelena oaza u industrijskom krajoliku luke Antwerp. Kao jedan od glavnih elemenata ovog Plana, planirana je izgradnja brane na rijeci Scheldt, koja bi spriječila poplave uzrokovane klimatskim promjenama. Multidisciplinarnim pristupom izrađeno je inženjersko rješenje koje se uspješno uklopilo u zatečenu graditeljsku baštinu, ali i krajolik luke Antwerp. Predloženim rješenjem planirana je višenamjenska brana (koja osim obrambene funkcije sadrži pristanište i marinu) te rekonstrukcija fortifikacije Lillo.

**Posebno
priznanje**

MASTERPLAN FORT LILLO / panel 1

MASTERPLAN FORT LILLO / panel 2

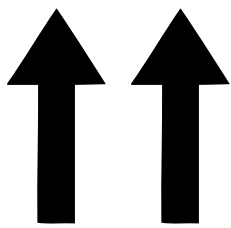

The Peace Bridge

(Ireland)

Mary MacIntrye, Maura Fox, Andree Mc Nee & Malachy McCarron, Department of Environment, Planning and Local Government

Posebno priznanje dodijeljeno je projektu mosta u gradu Derry gdje je rijeka Foyle kao prirodna barijera razdvajala pretežito katolički, od pretežito protestantskog dijela grada. Most u ovoj slučaju, osim što spaja dvije obale predstavlja i most pomirenja u mirovnom procesu u sjevernoj Irskoj te je primjer kako se malom urbanom intervencijom može doprinijeti ne samo prostornoj, već i kulturnoj i socijalnoj regeneraciji.

Posebno priznanje

Bridging communities

Erington Parade Ground pre-construction

The site has been identified as a key area for regeneration in the City of Derry. It is a large open space, currently used as a car park, which will be transformed into a multi-use facility.

Erington Parade Ground post-construction

Following the completion of the Erington Parade Ground, the area will be transformed into a multi-use facility, providing a space for recreation, sport, and community activities.

Launch of the Peace Bridge

The Peace Bridge was officially opened by the Mayor of Derry on 15th June 2011. The bridge is a symbol of peace and reconciliation, connecting the two sides of the city.

Together we build the community. We build the future. We build the peace. We build the bridge. We build the future.

Community consultation

The design was developed through a series of community consultations. We listened to the views of the community and worked together to create a design that meets their needs.

To ensure the bridge is a success, we have a series of ongoing initiatives. We will continue to listen to the community and work together to improve the bridge.

Children and young people's consultation

Children and young people were consulted on their views on the bridge. We listened to their ideas and worked together to create a design that meets their needs.

Derry - Londonderry Planning - people, place and space

History, Vision and Strategy

The City of Derry has a rich history and a bright future. Our vision is to create a city that is inclusive, sustainable, and resilient.

The Peace Bridge and Erington Parade Ground

The Peace Bridge and Erington Parade Ground are key elements of our regeneration strategy. They will create a new space for the community and improve the quality of life in Derry.

One Derry

One Derry is our vision for a city that is united, inclusive, and resilient. We will work together to create a city that is better than ever before.

Our vision is to create a city that is inclusive, sustainable, and resilient. We will work together to create a city that is better than ever before.

Our vision

Our vision is to create a city that is inclusive, sustainable, and resilient. We will work together to create a city that is better than ever before.

Our strategy

Our strategy is to create a city that is inclusive, sustainable, and resilient. We will work together to create a city that is better than ever before.

Our vision

Our vision is to create a city that is inclusive, sustainable, and resilient. We will work together to create a city that is better than ever before.

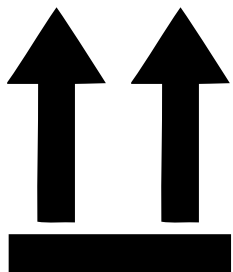

PRAU programme

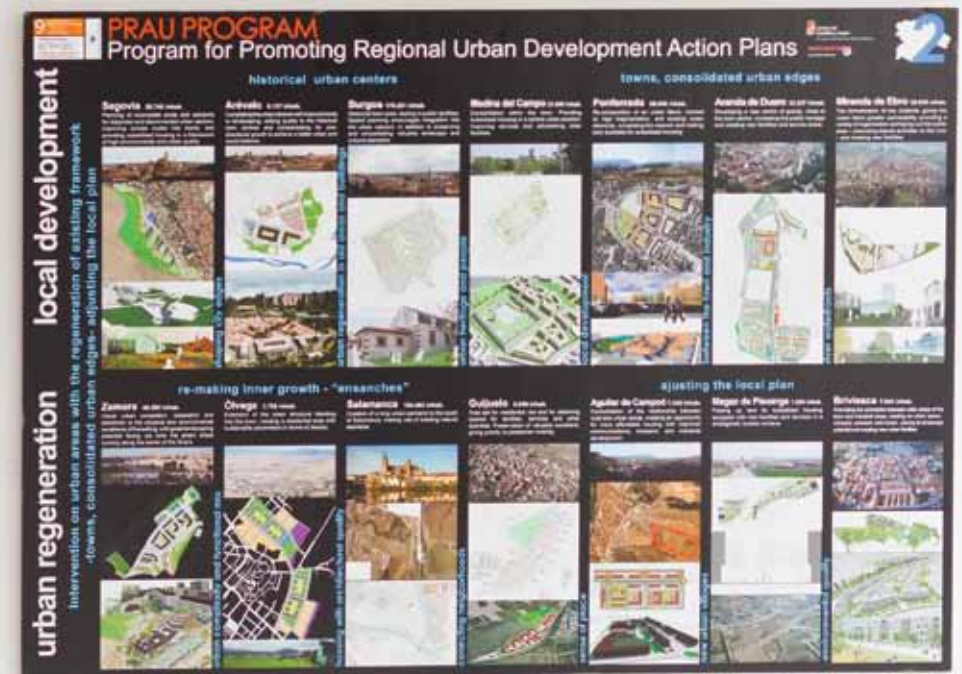
Programme for Promoting Regional Urban Development Action Plans (Spain)

Juan Luis de las Rivas Sanz, Esther
Fernández González – Instituto
Universitario de Urbanística –
Universidad de Valladolid

PRAU program je strateški plan regije Castilla y León koji promiče ekološki urbani razvoj te regeneraciju povijesnih i zapuštenih urbanih područja. U prvoj fazi obrađeno je 16 područja i za svako osim Prostornog plana izrađeni i Akcijski plan. Ono što je najvažnije svi planovi ispunjavaju osnovne karakteristike: prioritet se daje poticajnoj stanogradnji, postignuta je urbana kvaliteta javnih prostora, infrastrukturna opremljenost, održivi razvoj, mjerilo je prilagođeno lokalnoj zajednici, privatna inicijativa se podvrgava javnim nadmetanjima, zajamčeno je vlasništvo – nema izvlaštenja, već se provodi urbana komasacija te se svi sektorski projekti koordiniraju na jednoj razini. Ovaj program je primjer uspješne koordinacije kako na regionalnoj, tako i na lokalnoj razini i na koji način se može uspješno ostvariti u praksi bez obzira da li se radi o javnoj, javno-privatnoj ili privatnoj inicijativi.

**Posebno
priznanje**

Naselje POS-a Špansko – Oranice u Zagrebu

Urbanizam može omogućiti mnogo za kvalitetu života, a time i doprinijeti racionalnom korištenju prostora i učiniti život stanovnika ugodnijim.

Neki od osnovnih elemenata su:

- /// poštivanje i prilagodba zatečenim obilježjima
- /// planiranje niza kontinuiranih ozelenjenih prostora
- /// favoriziranje javnog prometa te pješačkog i biciklističkog kretanja
- /// stvaranje ambijenata koji osiguravaju optimalno osunčanje zgrada te prirodnu zaštitu od sunca

Naselje je projektirano i sagrađeno u vrlo kratkom vremenu. Od raspisa urbanističko – arhitektonskog natječaja do završetka gradnje cijelog naselja prošlo je manje od 5 godina. Lokacija je na mjestu nekadašnje vojarne, uz križanje Zagrebačke avenije i Zagrebačke ceste.

Sačuvano je svo postojeće vrijedno drveće. Planiran je kontinuirani potez niza manjih parkova sa dječjim igralištima, dopunjen sa drvoredima u svim ulicama. Kretanje u naselju je podređeno djeci, pješacima i biciklistima.

Sve zgrade su orijentirane tako da imaju slične uvjete osunčanja na svim pročeljima.

Međusobni razmaci četverokatnih i šesterokatnih zgrada su relativno veliki, omogućujući svim prostorima provjetranje te osunčanje.

Nažalost samo na jednom ravnom krovu je bio projektiran krovni vrt no on, iako je dizalo i stepenište izvedeno do njega, nije izveden.

Veliki pješački trg u središtu naselja, zajedno sa pješačkim ulicama, dječjim trgom uz školu i vrtić te nizom parkovnih prostora vrlo su ugodan ambijent koji stanovnici rado koriste.

Tijekom rada na detaljnom planu, ali i tijekom projektiranja te gradnje bila je uspostavljena vrlo dobra suradnja svih sudionika međusobno, ali i autora sa predstavnicima stanara koji su kupili stanove. Na njihov zahtjev su prilagođavani detalji pojedinih ambijenata i zgrada.

Rezultat je ostvarenje koncepta koji je imao jasne prostorne odrednice još iz prvonagrađenog natječajnog rada, poboljšane sa provjerom u prostoru prilikom realizacije.

Znanstveno istraživanje, koje je nedavno proveo Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, pokazalo je da su stanovnici vrlo zadovoljni naseljem, a manje kvalitetom gradnje.

Zaključak

Ova izložba je prilika da se upoznamo s recentnom situacijom u europskom urbanizmu i prostornom planiranju, ali i poziv članovima UHU i ECTP-CEU da se odazovu i dostave svoje planove i projekte za selekcioniranje radova za izložbu 2014. godine. Sistem odabira je takav da udruge u svakoj od država članica ECTP-CEU organiziraju poziv za odabir jednog ili nekoliko predstavnika pojedine države, odabrane radove šalju u Bruxelles, a tada ocjenjivački sud dodjeljuje nagrade i priznanja. Na Skupštini ECTP-CEU održanoj krajem travnja u Barceloni prihvaćen je dokument pod nazivom: 'The Charter of European Planning *Barcelona* 2013 – The Vision for Cities and regions – territories of Europe in the 21st Century'. Ovaj dokument predstavlja revidiranu Atensku povelju.

Izložba je i prilika za razgovor o budućnosti hrvatskog urbanizma, kako u kontekstu pripadanja ECTP-CEU i Europskoj uniji, tako i u odnosu na recentni proces donošenja novih zakonskih propisa, a sve zbog unaprjeđenja metodologije planiranja i djelatnosti kao takve.

Creating our futures

ECTP-CEU

European Council of Spatial Planners
Conseil européen des urbanistes

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

**UDRUGA HRVATSKIH
URBANISTA**

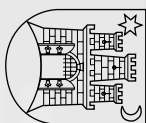
ASSOCIATION OF
CROATIAN URBAN
PLANNERS

**Gradski ured za strategijsko
planiranje i razvoj grada**

A Zagreb, Ulica Republike Austrije 18

E strategija@zagreb.hr

T 01 / 610-1840 **F** 01 / 610-1881

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

ZCFORUM

GAJEVA 27, 10 000 ZAGREB
T + 385 (0)1 6382 553, 6101 840
E zcforum@zagreb.hr

RADNO VRIJEME
PON – PET: 13 – 18, SUBOTA: 10 – 13
ILI PO DOGOVORU

